

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
 mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
 a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
 și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
 Sibiu, strada Cismădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
 Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 4 Octomvrie st. v.

Căușia politică din capetele Maghiarilor merită, precum vedem, să nu o perdem, cu una cu două, din vedere. Drăgăstoasă nu e de loc și, afară de Maghiari, nu credem să fie un suflet în Ungaria, care să se înamoreze de dînsa. Dar' e primejdioasă, și băgăm tot mai mult de seamă, că compatrioții Maghiari îi cunosc însușirea aceasta, întocmai cum cunoaște orbul de ~~decolori~~ anumite colori. Dela căile ferate, dacă un funcționar, cât de inferior, pățimesce de orbia de colori, se pensionează s'au se demisionează, căci ne mai putînd el deosebi roșul de alb, poate provoca, funcționînd, vre-o eatastrofă sau mai multe catastrofe.

Întocmai se are lucrul și cu aceia, cari n'au simțiri pentru caracterul primejdios al căușiei „patriotice” maghiare.

Urmărim de mult fazele prin care trece Ungaria dela 1867 încoaci. În toată urmărirea noastră noi n'am dat de o deosebire între procederea bolnavilor amintiți și a „patrioților” maghiari. Dînșii se vede, că precum n'au simțire pentru duplicitatea atitudinii lor politice între sine, așa n'au nici pentru efectul acestei duplicități față cu lumea din afară de ei. Ei nu înțeleg că se pot discredita înaintea lumii, când își joacă, ca augurii farisei, rolurile de guvernamentali și opoziționali, pentru-ca în același timp să fie șovinisti cu toții. Se vede că ei își dic: „nici „Olahul”, nici „Rațul”, nici „Șvabul”, nici „Totul”, nici „Horvatul” nu sînt atît de procopsiți ca să ne înțeleagă”. Nu știu apreția așadară primejdia acestei amăgiri propriie, și în contul acestei din urmă își permit pînă a impune cetățenilor nemaghiari imposite sau biruri, ca să adune bani și să aibă cu ce îi uide în privința națională.

Numai în chipul acesta se explică, cum compatrioții maghiari au votat cu dragoste, mameluci și preținși opoziționali, toate legile câte au răsturnat articolul cel puțin la părere favorabil naționalităților din anul 1868.

Resultatele procedurii acestei ingenoase, se ved. Românii, Nemții, Sârbii, Slovaci, Croații, sînt toți mîlniți, pentru-că tuturor li se face de o potrivă amară vieața. Românii li se cutropesce autonomia bisericească, li se ia ajutorul de stat, sînt scoși din vieața publică, li este interzis a-și face scoli; în câte le au, li se conturbă instrucțiunea, li se interdic reuniunile de cultură; Nemților li se încuie teatrele sau li se maghiarisează, asemenea o pățesc cu scolile; nu li se conced reuniuni agronomice; Sârbilor li se deneagă autonomia bisericească, li se impun căpetenii bisericesci, cari funcționează bucurios ca instrumente în mâni străine; Slovacilor li se iau fondurile reuniunilor naționale spre a se folosi spre scopuri, prin care să li se ruineze naționalitatea, maghiarisîndu-o, și în sfîrșit ce să dicem de Croați? Și acum pîrîndu-li-se că toate aceste și altele, câte nu

le mai înșirăm aici, nu sînt de ajuns spre a-și asigura „patrioții” existența lor națională, au început și cu biruri și în sfîrșit cu perchisițiuni, cu întemnițări și cu rechisițiuni de asistențe militare.

Maghiarii vîdîndu-le toate aceste, saltă de bucurie și strigă, ca aiurați: „Ne-am salvat pe noi și am salvat și patria; am salvat patria pentru-că ne-am asigurat salvarea noastră”. Fiindcă, după conceptu maghiar, patria e egal cu Maghiarii; Maghiarii egal cu patria. Din 16 milioane de locuitori, cinci milioane sînt: patria; celelalte unsprezece sînt nimica, sînt nulele, cari nu numără și cari figurează numai, pentru-ca cifra lor mică și neînsemnată să aibă valoare.

Crede însă cineva că între Maghiari va vedea pe cineva bătîndu-și capul cu gîndirea baremi la consecuențele care răsar din atentatele aceste pe față, îndreptate asupra existenței naționale a trei din patru părți de locuitori de pe teritoriul coroanei unguresci?

Habar n'au! Pînă și ministrul-president nu visează de altceva, decît de „Unitate națională”, se înțelege maghiară.

Nu reflectează acești oameni de loc la necesitatea unui stat poliglot pe teritoriul coroanei unguresci, nici la o monarhie austro-ungară, care să fie în viitor arcul, care să țină bolta echilibrului între popoarele europene. Ei vor „lățirea maghiarismului”, apoi — vină potopul.

Ei nu reflectează, că dacă își permit dînșii, cinci milioane de suflete, a construi un stat național, pe socoteala altora, vor premerge cu exemplul, ca să vină și alții să-și dică: ei vor stat național, unitate națională pe socoteala noastră și a altora; de ce n'am cere-o și noi pe socoteala noastră, noi, care sîntem superiori Maghiarilor cu numărul și n'avem lipsă de a săvîrși atentat la existența națională a altora. Ei nu reflectează că cu exemplul lor ei sînt aceia, care în prima linie predică, agitează, cu organe și cu mijloace oficiale, pentru desmembrarea comuniunilor, cu a căror „întregitate”, se înțelege în gură, se culcă și se scoală.

Și când e Maghiarul atît de nechibzuit?

Acum când poate a și început a suna tunul, anuțînd crisa orientală, care e identică cu crisa europeană.

Boala șovinismului într'atîta le-a întunecat vederile, încît ei nu mai vîd decît: „unitate națională maghiară”. Pentru fantoma aceasta, după care aleargă cu toții ca căldăriți, orbiți, ei sacrifică liniștea și a lor și a naționalităților conlocuitoare. Caută cusururi, numai ca să aibă pre-texte spre a le pune acestora scălușul în gură, ca să le desbrace după plac de firea lor. Ba în timpul din urmă au cercat să arunce măr de ceartă chiar și în sînul armatei comune.

Cu ocaziunea rechisițiunii de care ieri am făcut amintire, ni se spune, că ocolind garnisoanele din Alba-Iulia și din

Orăștie au distins garnisoana din Sibiu, căci aci este un regiment compus în majoritate din Săcui.

„Patrioții” maghiari nu vîd că ei se fac apostolii cei mai sîrguitori ai panslavismului. Ei, de dragul șovinismului, nu vîd, că Rusiei i-ar fi binevenite încurcăturile în sînul Carpaților, ca să poată liniștită trece preste România și să dea mîna preste Dunăre cu Slavii de Sud. Ei nu bagă de seamă că dacă din cauza turbărilor pricinuite de ei în sînul Carpaților ar succeda Rusiei să lege mîinile Austro-Ungariei și să înfrîngă România, Germania ar fi silită să-și calce și să-și strivească pe dînșii, ca pe un element neliniștit și care nu scie face alta decît provoacă calamități. Sau cred ei, că în Germania nu știu oamenii, că dacă nu erau Maghiari și Poloni în Europa, Turcii nu puteau ajunge înaintea Vienei?

Sînt cuprinși „patrioții” maghiari de beție politică și în beția lor ei umblă în rușul capului să-și aprindă casa de asupra capului lor. De aceea agitează, *tu jours* agitează.

Însă dacă sînt beți ei și nu-și știu da seamă de ceea-ce fac, noi Românii să nu ne perdem de loc cumpetul. Se arătăm lumii, și chiar și „politicilor” noștri, că creerii în capetele noastre sînt limpezi și funcționează normal.

Să ne luăm de model pe părinții noștri, cari în asemenea împrejurări au știut să-și păstreze cumpetul și să se arete, spre uimirea lumii, superiori vîntătorilor de imposibilități. La 1848 erau adunați în câmpul libertății lîngă Blaj la patruzeci de mii de Români, în partea cea mai mare țerani, căror încă nu li se luase de pe cerbice jugul cel insultător al iobăgiei. Același neam de oameni, cari umblă aji să scoată din pepeni toate naționalitățile nemaghiare, a recuirit atunci o brigadă întreagă de miliție. Și pe atunci vitejii fricoși aveau „bunul” simț de a agita și a pregăti agitațiuni sub scutul armelor împărătesci, contra căror mai tîrziu au avut politeța a se rescuila. Românii însă au fost cu cumpet și prin purtarea lor deamă au rușinat pe cei ce au crezut, că vor provoca vre-un conflict spre a pute dice: „vedeți că nu merită libertatea”?

Românii și-au păstrat curagiul pentru timpul când a fost de lipsă să susțină o monarhie puternică aici la porțile Orientului, așa după cum cerea interesul Europei.

Aji dacă am fi fără de cumpet și dacă le-ar succeda agitatorilor „patriotici” a provoca vre-un conflict undeva, ni s'ar striga, nu că nu merităm libertatea, ci că nu merităm existența.

Este mult în joc pus astăzi pentru acei ce-și vor perde cumpetul și de aceea cumpetul este atît de prețios, încît nu-î putem determina prețul.

Unde însă modelul părinților noștri nu ar fi de ajuns, să ne luăm pe cel al

armatei comune. Și ea este de multe ori jignită de necumpetul compatrioților noștri. Chiar cu ocaziunea rechisițiunii de care am amintit ieri, s'ar fi putut afla ofensată o parte cel puțin. Ea este însă cu mult mai superioară copilăriilor comise de administrațiunea ungurească, pentru-că înțelege că administrațiunea ungurească, poate că nu atît cu știința, cît din beție șovinistică, fără de știință, umblă se vîre zizanie între părțile constitutive a le armatei comune.

Se dăm cu toată ocaziunea dovadă, că noi nu sîntem preocupați numai de noi și de eul nostru, ci că sîntem un popor folositor Europei. În chipul acesta vom rămîne un popor prețios în toate timpurile, pentru toate popoarele din Europa. Aceste toate, în urma urmelor, fire-am ori în câte staturi politice împărțiți, se vor interesa, ca să vină într'ajutor vredniciei noastre ca să nu apună un factor, dela care pot spera încă multe și frumoase servicii în interesul progresului omenimii.

O desmintire. Cu privire la multele minciuni, care s'au scornit în timpul din urmă despre locuitorii români din Munții-apuseni, și în urma cărora s'a recuirit și s'a trimis chiar și asistență militară la Ighiu și la Zlatna, i-se comunică din Alba-Iulia guvernamentului „Kol. Közl.” următoarele:

„De un timp încoaci circulă pe aici nise scrii neliniștitoare, care țin într'o mare agitație pe toți locuitorii orașului. Se vorbesce anume, că în biserica din comuna vecină Cricău s'a aflat o mare cantitate de puci și patroane — și că la popa din Ighiu s'a confiscat o ladă cu dinamită, — și la aceste se mai alătură și aceea scire îngrozitoare, că lîngă Zlatna țerănimea resculată a atacat pe doi gendarmi și i-a măcelărit. Și așa mai departe în această ordine frumoasă, astfel încât ar crede omul, că sub picioarele noastre arde și clocotesc un Vulcan întreg, a cărui izbucnire se poate aștepta în tot momentul. Și în sfîrșit! — În sfîrșit ese la lumină, că din toate povestile aceste înfloritoare nu e adevărat nici un cuvînt. Românimea își caută de treabă, ca și mai nainte și nu se interesează de loc de ațîțările anumitei „irredenta”. O putem spune cu cea mai bună conștiință, că în Ardeal poporul român e foarte pacinic și foarte cîstît și prelîngă o conducere bună e apt spre a se cualifica pentru ori-și-ce. Se înțelege însă, că conducătorii se străduiesc într'u-l țin în cel mai mare întunec, pentru-că așa o cer scopurile lor”.

Da! Clujenii vor da poporului nostru cultură!

Din Satu-Mare.

Punem sub ochii cetitorilor noștri o dare de seamă asupra celor petrecute în comitatul Satu-Mare și îndeosebi în congregațiunea din Careii-Mari cu ocaziunea votării contribuțiunii în folosul societății de maghiarisare.

Tragem îndeosebi luarea aminte a tuturor asupra cuvîntării rostite de părintele Emil Pelle.

Vom reveni. Deocamdată ne mîrginim a ne exprima convingerea, că nu atîrnă decît dela hotărîrea fraților noștri Satu-Măreni, ca guvernul să nu aprobe

